

גבורות גשמים

נתבאר, שמעשה ירידת הגשמים נקרא גבורות גשמים, ואמר רבי יוחנן שהטעם לך כי יורדים בגבורה.

שכן מצינו, שנאמר בגשמים לשון "אין חקר", "עשה גדלות ואין חקר נפלאות עד אין מספר. הנתן מטר על פני ארץ ושלח מים על פני חוצות" (איוב ה' טו-יז) וכן מצינו בבריאת העולם, שנאמר, "הלא ידעת אם לא שמעת אלקי עולם ה' בורא קצות הארץ לא ייעף ולא ייגע אין חקר לתבונתו" (ישעיהו מ' כ"ח). ובריאת העולם נאמר בה גבורה, שנאמר, "מכין הרים בכחו נאזר בגבורה" (תהלים ס"ה ז'). ומעתה, כשם שבריאת העולם בגבורה, כך הגשמים הדומים לה, גם הם בגבורה^א. ולכן נקרא מעשה הגשמים גבורות גשמים

הזכרת הגשמים בתפילה

נתבאר, שיש להזכיר גבורות גשמים בתפילה. ומבואר בברייתא, שענין זה למד מסמיכות הכתובים, שנאמר "ויהי אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את ה' אלקיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם" (דברים י"א י"ג), ואמרו חכמים, איזו היא עבודה שהיא בלב, הוי אומר זו תפלה, ונסמך לו הכתוב, "ונתתי מטר ארצכם בעת יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרדך" (דברים י"א י"ד), לומר שיזכיר ענין זה בתפילה.

מפתחות שלא נמסרו ביד שליח

לדברי רבי יוחנן, שלשה מפתחות בידו של הקב"ה, שלא נמסרו ביד שליח, ואלו הם:

א. מפתח של גשמים, שנאמר, "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך והלית גוים רבים ואתה לא תלנה" (דברים כ"ח י"ב), ה' ולא שליח.

ב. מפתח של חיה [=לידה], שנאמר, "ויזכר אלקים את רחל וישמע אליה אלקים ויפתח

^א אכן יש להקשות, אמאי נקט גבורות טפי מכת, וכמו כן הוה ליה למימר מאימתי מזכירין כח גשמים, או ליתני גדולות גשמים. ויש לומר דמן הדין נקט גבורות, משום טעמא דאיכא כח ואיכא גדולה. אי נמי משום דהברכה מתחלת בגבורה להכי נקט גבורות. [תוס'].